

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

o in

Strat'a tragatoriului (L5-
vésztosa), Nr. 5.

Scrisorile nefranate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a

Pre ciese lune . . . 6 " " "

Pre anulu intregu . 12 " " "

Pentru Romania :

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n

„ 6 lune 16 „ = 16 „ „

„ 3 - 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
brale pentru hiesoc-care publica-
tiune separatu. In loculu deschia-
tu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Reflessiuni

la articolulu „Ce e de facutu” allu Dlui Iosifu Hossu,
consil. supr. la curtea de comptabilitate.

— — — Quenam ista jocandi
Saevitia ?

Assemnarea ce D. I. H. face intre Nasaudeni si Fagarasieni nu este norocosa, parte pentru ca Nasaudeni inca, n'a fostu activisti intru intellesulu Dsalle. Activitate este a alege deputati cu unulu si cu doue voturi ? Era la a doua alegere, in loculu cellu cu unu votu, a lassá una comunitate la votisare ? Chiaru in sectiunea d'in care faceamu si eu parte, pre candu se faceau verificatiunile, mai multi deputati magiari se espectorasse, ca Nasaudeni si-a batutu jocu de constitutiune si de camera ; apoi Fagarasieni inca alessera unu deputatu si magiaru si guvernamentalu, prin urmare nu sciu care este peccatulu cellu mare allu Fagarasieniloru ? Daca cum-va ei in privinti'a scoleloru nu pota areta rezultate analoge cu alle Nasaudeniloru, acést'a nu se pote atribul partialei passivitati politice, voru fi alte cause si acestea insi si le voru sci mai bine. Cu tote ca D. I. H. inovatiase pre Fagarasieni de totale neactivitate, d'insii inca pota areta rezultate imbucuratorie pre terrenulu scolare, purcesse parte d'in staruintie communi, parte d'in alle unoru particulari zelosi. Acestea sunt cunoscuta. Era d'aca D. I. H. intellese rezultate purcesse d'in negociatiuni cu guvernulu pentru rescumperarea regaliloru etc. acést'a are se urmedie in modu analogu precum s'a urmatu intre Nasaudeni, si guvernulu ; in principiu s'a si enunciatu acést'a d'in partea guvernulu si eu credu ca D. I. H. proomu in cestiunea Nasaudeniloru, condusu de sentiulu seu nationale si de interessulu ce porta pentru innsintarea culturai Rloru au intrevenitu cu tota influinti'a de care se bucura la guvernulu, asié la tempulu seu va intrevni cu acea si staruintia si in favorea Fagarasieniloru, chiaru si in casulu candu acesti a pentru sessiunea viitoria nu ar mai alege neci unu deputatu guvernamentalu, cu atatu mai pucina pre unu magiaru ca Benedek Gyula, carele mai multu li-a stricatu. decatu se fia avutu macaru vointia seu capacitatea d'a li fi spre folosu.

Afara de aceste consideratiuni, esemplulu cu rezultate negative, seu precum dice D. I. H. „nulle” purcesse numai d'in pretins'a passivitate politica a Fagarasieniloru, este cellu mai nenorocosu d'in tote argumintele D alle, pentru ca d'in acestu-a ar trebui se urmedie ca preagubernamentalii Carasieni, Maramuresieni si faisimosi Racotiani d'in Cetatea-de-Petra, ni pota areta colossali rezultate alle activitatii loru mai multu ca servile. Dar' Maramuresienii lassara ca preparandi'a romana, uniculu institutu ce l'aveau, se se pefeca in scola magiara ; Carasienii se intrecu a combate, la a prepedi si nemici totu ce este nationale, era districtualii d'in Cetatea-de-Petra ajunsera, ca vai de ei ! risulu tierrei, perdiendu si ceea ce avuse, amenintata fiindu, pote mane poimane d'a-si perde insa si districtulu si d'a fi incorporati cutarui comitatu vecinu. E bine, Dle H. pana nu mi vei areta fapte, fapte, rezultate alle activitatii politice a cestoru preaservili guvernamentali, este imposibulu ca se credia cine-va doctrina ce professedi si esemplele cu certi cerci a o illustra. Daca toti acesti activisti politici ai Dsalle, voru areta rezultate numai cum sunt alle passivistiloru politici si alle oppositionaliloru Zarandani, atunci eu inca voiu dice cu Dta „parce Domine”, ceea ce Dia o poti dice indatu inca de acum.

Argumentulu stapaniloru, ca suntemu separatisti si ca avemu cugete rezervate, numai pentru ca facemu oppositiune legale si loiale, — cu indelung'a nostra rabadare, — este unu pretestu futile, bucinatu pana la absurdite, cu scopu ca se aiba macaru aparinti'a de scusa, malitiosele loru intentiuni si perpetuarea nedireptatii, ce ni-o facu pre tote d'lele.

Dar' stapanii n'au incredere in romani, dice D. I. H. si nu pota ave, pana voru fi acesti-a passivisti si oppositionali. Firesce ca nu, precum

nu pote ave opressorulu incredere in cellu oppressu, ca-ce consciinti'a incuitatii nu-lu lassá a dormi, ci lu pune pururea la padia. De aici apoi D. I. H. face miraculos'a deductiune : ca se meriamu increderea stapaniloru, se staruimu mai vertosu a ne face sclavii loru de buna voia, adeca se sanctiunamu prin recunoscere de buna voia nedireptatea ce ni-se face. Ori magiarii au mai multa cauza d'a nutri neincredere castra romani, seuu acesti a castra magiari ? Se vorbesca istoria. Candu au doveditu romanii intentiuni separatistice ? Apellatu-au romanii la ajutorulu fratiloru transcarpatini in contra magiariloru ? Ba neci atunci candu jugulu loru fusesse neporabile. Secuii inse chiamasse pre Michiu Eroulu intr'ajutoriu in contra opressiunii celloru de unu sange cu ei. Romanii au totu dreptulu a nu ave incredere in magiari, pana candu acesti au voru dovede cu fapte, nu cu vorbe late, ca voru face se incete nedireptatea, ca se pocasesc sinceramente, schimbandu politic'a loru seculare urmata cu consecuintia facia cu romanii. D. I. H. ca unu patriotu, precum dice, si ca consiliariu ce este, si intru adeveru cu mare influenti'a stapani, ar' trebui se li dee lor si nu romaniloru consiliulu, ca ei se faca a inceta neincrederea, pentru ca ei au causatu-o, si atunci, fia convinsi ca unu voru mai ave cauza de neincredere castra romani. Ce va fi, de voru continua cu nedireptatea lor prin funest'a politica traditionala ? Se va inafecina in inimile romaniloru convictiunea, ca in viitoriu inca, ca si in trecutu d'insii in regatulu lui Stefanu, apesati, persecutati da, fericiti inse unu voru pota fi neci odiora . . . Care va fi rezultatulu unei assemene convictiuni ? A intrebuintia tote medilocela si tote occasiunile binevenite spre ruinarea statulu, in care ei nu pota ave sperare d'a-si vede assecurate interesele vitali alle natiunii. Acést'a este legea firii si acést'a se li o spuna D. I. H., daca stapanii punu pretiu pre increderea ce o ceru Romaniloru.

Doctrina politica autoritaria a Dlui I. H. culminedia in frasea „totu deauna cu regimulu, pentru ca nu e putere de catu numai de la Ddiu.” Aici este cincessenti'a articolulu intregu. D. I. H. repetiesce acesta frase cu intentiunea preainvederata de a face presiune a supra preutimei si prin ea a supra dinasticulu poporu romanescu. Toti despotii lumii au gasitu frase ambigue in s. scriptura si le au intrebuintiatu, vedi bine intru intellesu sucitu si intortocatu, dupa cum li venia bine la socotela, spre a justifica usurpatione si tirania. „Nu este putere decatu numai de la Ddiu” dice si D. I. H. si prin acesta doctrina, falsu interpretata, se face insu-si cellu mai incarnatu passivistu. Acést'a si numai acést'a este adeverata passivitate. Vechia este teori'a obedientiei passive. Egiphtienii au propoveduitu-o, Judanii au urmatu-o si tote poporele anticitatii garbovite sub jugulu thocratiei. Incerarile de libertate d'a acutura jugulu cellu nedreptu, se timbra de opera a satanei. Titanii, cari se resculara in contra faradelegiloru spurcatulu si cu tote peccatele si patimele omenesci incarcatulu Jos, sunt identici cu Satan'a Judaniloru. Isus si crestinismulu, prin false interpretari, au contribuitu multu, ca puterea absoluta a ambitiosiloru si a celloru potinti se esploatedie poporele in cursu de 19. secl. Dar' preutimea romana n'a professatu acesta doctrina, ea in tempuri grele au remasu singura mangaiare a biete opince, cu care d'impreuna au suferitu, ea neci candu n'au d'fusu poporulu romanu, d'in allu carui sinu au essitu „suffletulu teu este allu meu, era urpulu teu este allu imperatulu”, ei urmandu adeveratulu intellesu allu marelui invetiatoriu, au propoveduitu libertatea suffletoru si incuitatea asuprirei, acést'a o propoveduesce ea si asta-di si invetia a se da imperatulu „numai” ceea ce este allu lui, dar nu si ceea ce ar pretinde cu nedreptulu. Ce ar fi ore candu s'ar luá intru intellesu literale cuvintele lui Isusu „Mai lesne este camile a trece prin urechile acului, decatu avutulu a intra intru imperat'a lui Ddiu ?” sau „Priviti passerile ceriului etc. si

„Nu diceti ce vomu manca ? etc. numai paganii se preocupa de aceste.” Atunci, prin deductiuni ca alle Dlui I. H. s'ar statori principie antisociali, cari ar' autorisa pre toti trandavii si parasiti lumii si ar justifica tote captatiunile ; atunci tota lumea ar trebui se consiste d'in cerstori si calugari trandavi, caroru-a li e groza de lucru, sub pretestu ca lucrulu impedece rogatiunile si contemplatiunea, vietuindu in opulentia pre socotela nebuniloru si a fanaticiloru, Sean cine ar cutedia se iee intru intellesu literale urmatoriele cuvinte alle lui Isusu „Voi credeti pote ca am venitu se aducu pace pre pamentu, nu, am venitu se aruncu sabia . . . am venitu se aducu imparechiare intre tata si fiu, intre fiica si mama, intre nora si socra. — De acum innainte inimicii fiesce carui-a voru fi in casa sa . . . am venitu se aducu focu preste pamentu ; cu atatu mai bine d'aca arde ach.” etc. E bine, totu asié este si cu dicerea „nu este putere decatu numai de la Ddiu.” Isusu n'a facutu politica ; trupesce s'a supusu puterii lumesci, dar' a propoveduitu libertatea suffletoru. Conformu doctrinei Dlui I. H. trebuie se ne supunemu puterii de si incie nu numai trupesce, ci si suffletesce, adeca moralmente, ca-ci altmintera opunendu-ne opressiunii, reclamandu libertate, facemu opera Satanei, staruintiele nostre sunt productulu diavolului. Oh, dar' atunci noi incepemu a face cunoscutia cu Satan'a si nu ne mai tememu de d'insulu, d'in contra lu vomu invocá cu Proudhon, care i adressedia acesta maretia apostrofare „Vino, Satana, tu, calumniatulu ponteficiloru si allu regiloru, ca se te imbracisiediu, ca se te stringu pre pieptulu meu. E de multu de candu te cunoscu si tu inca pre mine.” Si Proudhon avea tota dreptatea, pentru ca acestu satana se chiama redeseptarea si emancipatiunea consciintei omenesci. Cu nimbulu imperatiloru si allu regiloru, seu allu stapaniloru collectivi, — cu frasea citata, si alte abracadavre, vulgo vragiture religiose-politice D. I. H. nu mai prinde epuri intre romani, neci preuti rom. nu gasesce cari se blagoslovesca supremat'a dualistica a stapaniloru, ci mai curendu de cei ce sunt gat'a a ceti essorcisarea marelui Vasiliu.

(Va urma.)

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedinti'a dela 2. martie, 1872.

Pres'edintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 10 ore a. m. Guvernulu a fostu reprezentatu prin ministrii : Tóth, Bittó si Wenckheim.

Dupa verificarea procesulu verbale alu siedintiei precedente, deputatii Benjaminu Guthy si Lud. Deáky presinta petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria.

Nicolau Iankovics resuscita cestiunea stergerii regaliloru, in privinti'a caroru-a s'au presintatu una multi-me de proiecte de legi si propuneri, si in fine propune ca camer'a se tramita la sectiuni tote proiectele de legi referitorie la stergerea regaliloru. — Dupa una desbatere mai lunga se decide, ca proiectele de legi d'in cestiune se se tramita la sectiuni in 12. l. c.

Dupa acéa camer'a trece la ordinea diliei : continuarea desbaterii generale a supra reformarii legii electorale.

Emericu Ivánka nu doresce neci sufragiu universalu, neci censulu. Oratorele voiesce, ca totu insulu care locuiesce permanentu in Ungaria si participa la obligamentulu militariu pentru aperarea tierrei, se aiba dreptu de alegere. Dupa acéa oratorele combate propunerea lui Iul. Schwarz, vorbesce despre incompatibilitate, si, in fine, primesca propunerea lui Tisza.

Ernestu Simonyi vorbesce inainte de tote despre cestiunea incompatibilitatii, dicendu, ca camer'a e plina de consiliari administrativi, de directori si concessionari ai intreprinderiloru, cari stau cu statulu in raportu de ratiuniu. Catu despre proiectu insu-si, oratorele se mira cum de ministrulu internelu a dechiaratu, ca si-lega portfoiulu seu ministerialu de acceptarea acestui proiectu, de-ora-ce n'are neci una ratiune, ca ministrulu se faca pentru perso-n'a sa cestiune de cabinetu, ci acést'a trebuie se-o faca intregulu cabinetu. Dupa acéa oratorele pledeza in favorulu

voțării secrete, și încheia cu declarațiunea, că accepta propunerea deputatului Irányi.

Vincentiu Babeșiu tratează proiectul din discuțiune din punctul de vedere al naționalităților, și în specie din alu românilor, și, respingându-l, accepta propunerea lui Irányi. — De asemenea pledează pentru propunerea lui Irányi și Ludovic Deákly, — și cu această, ne mai fiindu înscrisa nici unu orator, presedintele declara încheiată dezbaterea generală, rezervându-se propunerilor cuvențului final.

Sedința se încheia la 2 ore d. m.

Discursul dlui Dr. Alessandro Mocioni

rostitu în sedința camerei reprezentanților Ungariei din 26 fauru 1872, la dezbaterea generală a sup'ra legii electorale.

Onor. Camera! Eu iacă sum de acea parere, că guvernulu nu pote fi achitatu de incos'a neimplinirii detorinției sale, candu dînsulu, în butulu defectelor aducon patrundietorie și pre esentiali ale legii electorale din 1848, fără sè aduca motive bine fundaie, vine a substerne Camerei unu proiectu de lege, carele, precum au aretatu înaintea mea mai multi onor. domni reprezentanti, și iacă dupa parerea mea cu arguminte neresturnaveri, nu cuprinde nici chiaru acele sfarimature de imbunetățiri ce atientesce, ci care în multe privintie viresce censulu între margini mai restrinse. Eu sum de acea parere, că votulu universale e uniculu, care corespunde pre deplinu recerintelor unei desvoltatiuni libere. Din aceste considerante, onor. Camera! asta-data mi-aredicu vocea mea fiindu condusu de o intentiune dupla, adeca: vrèu sè aretu înainte de tote, că ori ce felu de censu, din principiu e reu, de-ora-ce e în contr'a desvoltatiunii libere; și mai departe voi demonstrâ că guvernulu prin nepasarea sa în privint'a acest'a nici decum n'a promovatu interesele bine combinate ale țierei, ci că alte interese a avutu înainte ochiloru.

Cu privire la cestiunea censului, eu sum de acea parere, că acelu-a nici că se pote aperâ în modulu teoreticu. Onorabilulu condeputatu Gabrielu Kemény — care în vorbirea sa de eri a demonstratu de nou, că nu este nemi'a atâtu de reu, nemi'a atâtu de nedreptu aici sub sore, ce nu s'ar poté aperâ, numai dacă cine-va are destula buavointia d'a face acest'a, — în trei cuvinte a statoritu teori'a censului.

Elu adeca în liberalismulu seu a mersu pâna acolo, intru câtu a dîsu că, din partea sa, doresce că sè primim — între marginile constituiiunii, — ori cè religiune, ori ce naționalitate fără nici o deosebire, sè înzestramu cu dreptulu de alegere pre toti acei-a, cari sunt cetățieni ai patriei — independinti, întieleginti și patrioti.

A avutu tota dreptatea dlu condeputatu candu a dîsu aceste a — că unu partinitoriu alu censului; de-ora-ce asta-di acestu-a e punctulu de manearu alu fie-carei teorie de censu. Inse dlu condeputatu a nitatu aceea, că e o imposibilitate psihologica a cunosce cualificatiunile de independintia, întielegintia și patriotismulu din faptele esteriori despre cari nu potemu scî, dacă sunt în vre-o legatura intima, rationala și naturala cu acele cualificatiuni, astfelu că celu putienu pre de departe sè corespunda intru câtu-va presumpțiunii de dreptu. Apoi acestu-a e punctulu de manearu alu fie-carei teorie de censu.

Averea în diferitele sale graduri, precum și diferitele moduri de ocupațiuni, totu-de-un'a va avè influint'a sa a sup'ra trainulu sèu modulu de traitu alu individulu; asemenea va fi ea cu influint'a sup'ra pareriloru despre vietia; astfelu, în câtu scim, că agronomulu, industriasiulu, comerciantulu, inveniatiulu, barbatulu de statulu, — fie-care, din altu punctu de vedere considera viet'ia, fie-care altu ce-va accepta de la poterea statulu, altu ce-va de la lumea mare; alte sperantie lu conduc, și alte int rese i încorda poterea activității sale. Dar' cu tote acestea, onor. Camera, eu credu că ar' fi o ratecure pre mare, candu amu presupune, că modulu de traitu și de ocupațiune ar' fi în stare sè desbrace pre individualitate de tote însușile sale cele naturali. Acest'a e o ratecure atâtu de grosa, pre care viet'ia de tote difilele o combate cu mai de esemple.

Dupa parerea mea, censulu sta în contrastu cu dreptulu. La regularea — nu practica, ci teoretica a censului, lipsesce ori ce base pre care ne-amu poté radiemâ. De aci vine aceea ce onor. domnu condeputatu Mocșary pre escelinte a observatu, că tote censuril' atâtu de tare se clatina; precum dovedescu acest'a și nenumeratele sisteme de alegere.

La regularea teoretica a censului nici umbr'a dreptulu nu se pote observâ; punctulu objectivu pre care ne-amu radiemâ n'are afa niciauria, bas'a totu-de-un'a e volnicia arbitriului acestui mai mare neamicu alu fie-carei desvoltatiuni libere. Din aceste considerante, onor. Camera! — eu din parte-mi, precum m'am esprimat și alta data, cestiunea censului numai din punctu de vedere sociale o potu luâ în socotintia.

Eu asiè credu, că tote cestiunile de censu sunt cestiuni sociale. Societatea nu e unu intregu simplu, ci ea

este sistem'a classelor desvoltate în decursulu timpulu istoricu. Precum la singulari, asiè și la classe, unulu, sèu dora mai multi, cari tocmai se afa în posesiunea factoriloru suprematiei naturale, punu man'a pre frenele stepanirei naturale. Tendint'a naturale a clasei acesteia totu-de-un'a va fi aceea, că sè-si întarêscă stepanirea sa pre base câtu se pote mai puternice. Calea cea mai simpla și mai naturala spre acest'a este, dacă pote sè puna man'a pre potestatea de statulu, era pentru acest'a censulu este celu mai naturala și mai simplu medilocu.

De aceea la regularea censului, precum ni arêta viet'ia practica și ni demustra istoria, nici candu nu servescu de base principiele de dreptu, nici care-va diame-trale matematica, — ci censulu va fi conformu caracteristicice va fi avendu class'a domnitoria, adeca censu de nasce-re și censu de avere. Celu din urma era va fi mai mare sèu mai micu, dupa cum membrii mai putienu avuti ai clasei domnitorie voru posiede o avere mai mare sèu mai mica.

Astfelu se face censulu pretotindene unde elu se face cu consciintia; însă on. Camera — tocmai pentru că censulu se face astfelu, — pîntru că întielesulu practiculu alu censului nu e alta ce-va, de câtu asigurarea domnirii maestrite a clasei domnitorie, — eu asiè credu, că censulu e în o directa contradicțiunea cu ideea statulu, care nici o data nu pote avè destinațiunea că sè represinte unele classe singulare în contulu totalității spre daun'a întregulu mare.

Din acest'a contradicțiune a censului facia cu ideea statulu, urmèdia trei scaderi principale. — Fie-care domnire naturala basata pre duoi factori: pre întielegintia și avere. Censulu e aceea ce devalva întielegint'ia, macaru că acest'a chiaru e ceea ce face că domnirea naturala sè fia biefactoria.

Unu altu defectu esentialu alu censului e că class'a aceea, care de presiune se afa în posesiunea unei domniri maestrite, avendu acuma la dispozițiune unu nou medilocu de a-si promovâ interesele clasei sale pre contulu și în detrimentulu totalității, cu mai multu efectulu și mai cu grabire s'va realisâ tendintiele sale; prin acest'a inse cu atâta mai multu se voru ascufi contrastele clasei.

Acest'a este o regula atâtu de basata pre esperint'ia scosa din istoria, în câtu fara nici unu scrupulu potu sè dîcu, cum-că nu essiste vre-o dispușetiune legale, carea sè nu represinte interesele clasei domnitorie din respectivulu timpulu. — Numai la un'a fia-mi permisulu sè atragu atentinea onoratei Camere, și a nume la legile din Angli'a în privint'a cerealeloru. Scim că acestea în restimpu de 35 de ani au fostu obiectulu discusiuniloru parlamentarie; scim și aceea că numai dupa ce în Irlandi'a a grassatu o fomete mare, care si-a luat jertfele sale cu sutele, numai dupa aceea s'a stersu acele restrictiuni, ce nici intr'o privint'a nu se potea motivâ prin ratiune.

Si dacă voi întrebâ: ce pote fi causa la acest'a? — responsulu apriatu nu pote fi altulu, de câtu aceea că, pre timpulu acelu-a, class'a proprietariloru de pamentu avè asiguratu domnirea sa maestrita în parlamentulu, și pentru că n'a sciutu sè combine stergerea legii de cereale cu interesele sale, falsu întielesu. De unde a fostu că, nici a voitulu sè sterga aceea lege.

Nenumerate esemple asiè poté sè aducu înainte, inse nu voiescu că sè obosescu atentinea onorabilei Camere (S'audim!) un'a totu-si fia-mi permisulu sè amintescu.

Asiè credu, că nime nu se indoiesce despre aceea, cum-că numai pre lungu estinsulu pedestalu alu domnirii maestrite a interesulu de classa, a potutu sè se ardecu acelu grandiosu sistemulu alu feudalismulu, care a pusu în catusie pamentulu, individulu, lucrulu și cugetarea.

A trei-a scadere principale a censului e aceea, și acest'a jace în natura omulu, — că class'a domnitoria cu fortie artificioasă se identifica pre sine și interesele sale cu statulu, și astfelu espune insu-si statulu la atacurile acelea cari sunt îndreptate contr'a classelor singularie. Si istoria nu unu esemplu ni arêta în privint'a aceea, că organismulu statulu n'a fostu în stare sè respinga acele atacuri.

Totu din istoria fia-mi permisulu sè aducu câte-va esemple pentru justificarea asertiunei mele. Nu vrèu sè me provocu era la acea revoluțiune mare sociale, care la finea seclulu trecutulu a sgușdu într'g'a societate din Franci'a și a pusu-o pre base noue, — fia-mi permisulu sè me provocu numai la doue esemple din timpulu mai recinte. Me provocu la aceste doue esemple mai alesu de aceea, pentru că, dupa parerea mea, prin acest'a se va poté cunosce ade-verat'a valere a acelei frase, pre placuta unor-a, c m-că censulu dâ garantia deplina contra scudoiriloru mari cu fort'ia.

Înainte de ce asi aminti aceste doue esemple, sè am voia a spune pre scurtu opiniunile mele în privint'a acest'a.

Nenumeratele sgușduri și revoluțiuni, despre cari ni vorbesce istoria, au avutu cause și caractere diferite, cari nu vinu în nici o atingere cu censulu; naturalminte dara, în contr'a acestoru-a censulu nici că va poté dâ vre-o garantia. Essiste inse, on. Camera, unu genu alu acestorh sgușduri și revoluțiuni, — și acestu-a e celu mai periculosulu, — în contr'a carui-a censulu nu numai că nu pote dâ vre o garantia de securitate, ci elu, censulu, din natura esentiale sale insu-si chiaru o provoca, și acest'a e nesupu-

tabil'a și nesuferibil'a dominațiune de classa.

Am dîsu că voi citâ doue esemple. Me provocu er' la Franci'a. În Franci'a, precum se scie, în timpulu restauratiunii, censulu era de 300 de franci dare directa, cu privire la dreptulu activu de alegere, și 1000 de franci dare directa cu privire la dreptulu passivu, er' dupa revoluțiunea din iuliu, censulu s'a urcatu la 200 și 500 de franci.

Precum de comunu se scie, la regularea censului în asemenea modalitate, mai alesu acea consideratiune li a fostu în vedere, că influint'a a sup'ra afaceriloru de statulu, sè devina în maile asiè numitei classe de medilocu, pentru că aci credeau, că voru afa adeverat'a capacitate de a guvernâ, aci credeau vâ voru afa iubirea de ordine și de pace; prin acest'a credeau că voru poté asigurâ lier'a contr'a sgușduriloru violinti. Cum-că acest'a încercare, în doue ronduri n'a avutu succesulu doritu, aceea toti o scim. Acest'a classa de medilocu, acest'a classa capace de guvernulu și iubitoria de ordine, a fostu aceea, care în restimpu scurtu de 18 ani a provocatu doue revoluțiuni și a resturnatu tronurile a doue dinastie; — și dacă er' ne vomu întrebâ cum-că — care a fostu adeverat'a causa a acestoru sgușduri, a acestoru revoluțiuni? — atunci ni va respunde Thiers, despre carele la tota întemplarea potemu presupune, că are capacitate de ajunsu, pentru că sè judece situatiunea politica a patriei sale, fără că totu-si cine-va sè pota presupune că d'insulu ar' fi fostu partialu în acest'a privint'a, Thiers, dîcu, ni-a respunsu, candu a dîsu, că adeverat'a causa a aceste revoluțiuni duple, a fostu, că-cio fractiune, o minoritate a toturor locuitoriloru, prin uneltele maestrite a pusu man'a pre poterea statulu și a eschisu partea cea mai mare a locuitoriloru din bariera constituiiunii.

Precum fie-care sofisma on. Camera, asiè și teori'a censului are defectulu acelu-a, sèu dacă mai voiti, apoi dîcu: are acea parte tare, că se folosesece de unele espresiuni, ce au diferite întielese, — aceste espresiuni de diferite întielese sèu însemnătâ pre bine se potu întrebuintia de devise, pentru că, de unde ele pronunsiandu-se dîcu tote și totu de o data nemi'a, fie-cine le primesc bucurosu, de ora-ce totu insulu întielege prin ele aceea, ce d'insulu chiaru doresce. Astfelu de parole întrebuintièdia și teori'a censului, candu dîcu, că pretinde o capacitate politica de la alegătorii sei, — candu dîcu, că la regularea censului trebuie sè se ièe în consideratiune relatiunile essistint'i. Nu vrèu sè me demitu în repetitiuni, de-ora-ce mai multi înainte mea au demonstratu degia, ce întielesu pote avè capacitatea politica. Numai o mica observatiune mi permitu a face, aceea că totu-si sub devis'a acestei capacitati politice, care n'are nici unu sensu, trei din patru partii a cetățieniloru crescuti se eschidu de la dreptulu de alegere. — Asiè mi-se împare, că dlu ministru se indoiesce în privint'a acest'a. În Ungari'a și Transilvani'a sunt 3.600.000 de cetățieni cari au trecut de 20 de ani, alegătorii, era în Ungari'a și Transilvani'a, dupa propri'a aretare a dlui ministru, 9 sute și câte-va mii sunt înscrisi, asiè dara numai 1/4 parte a cetățieniloru adulti se bucura de dreptulu electorale. (Vilhelmulu Toth, ministru de interne, intrerupe: „Nu se înscriu!”) Se pote, inse dupa acest'a conscriere 3/4 a cetățieniloru crescuti de aceea se eschidu de la exercitiulu dreptulu de alegere, pentru că li nega capacitatea politica; o negam acelu-a, cari în privint'a gradulu de cultura cu nemica nu stâa mai îndretru de câtu acea 1/4 parte, care-i a i-sej da dreptulu sub titulu acelei-a-si capacitati politice.

De asemenea trebuie sè privescu numai că o escamotare și aceea, candu unii dîcu, că fiindu vorb'a de constituiirea unui parlamentulu, nu trebuie sè ne luam dupa nise teorie abstracte, ci înainte de tote trebuie sè fimu cu privire la aceea și sè ne îngrijim, că în parlamentulu sè se adune elementele cele mai întieleginti, cele mai patriotice.

On. Camera! — Dacă despre altu ce-va, asiè despre acest'a intr'adveru se pote dice că e o teoria abstracta, care-i a buna sema și aflam locu în republic'a lui Platonu, inse în viet'ia practica n'are nici o valere reale. Pâna acum'a nici candu nu i-a succesu mintei omenesce sè cree die vre una sistema de alegere, care în cea mai mica mesura chiaru sè fia potutu da garantia despre aceea, cum-că cei mai întieleginti, cei mai patriotici se voru alege în parlamentulu. Nici candu n'a essistatu vre unu parlamentulu — de presentibus nil nisi bene, — despre care pre de departe s'ar fi potutu dice, că în acelu-a s'au intrunitu cei mai buni, cei mai chiamati fi ai țierei! Dreptu-aceea, din parte-mi eu nu potu considera de cea mai buna sistema aceea, ce sub diferite preteste idealistice, cari inse în practica nu se potu realisâ, — cu ajutorulu censului vrèu sè asecure o preponderantia maestrita în favorea unor interese particulari; ci, după parerea mea, acea sistema de alegere e cea mai buna, prin care se deschide posibilitatea, că ori-ce intesa ce s'ar ivi în societate, conformu fortiei și ponderosității sale, sè fia reprezentatu în parlamentulu. Dacă aceea ar' fi scopulu, că cei mai apoi se alege în parlamentulu, atunci nu încape neci indoieia, că scopulu acestu-a l'amu ajunsu ge cu multu mai usioru, dacă amu incredintia alegerea unui numeru câtu se pote mai micu de alegători, acest'a modalitate de alegere ni-ar da mai multa garantia că ni vomu ajunge scopulu, de câtu aceea, dacă vo-

mu incredintă alegerea la 100,000 de alegători, candu scim, că la alegeri și casualitatea încă are o rolă însemnată.

Ori câte teorie sublimă a nascocitu mintea umana în privința constituționalismului, eu d'in parte-mi, destinațiunea ori carni constituționalismului numai într'ună o vedu, și acést'a e: după potința a asecurá ecuilibrulu natural al tuturor intereselor care obvinu în vietia socială.

Ori ce nesunția de a conturbá prin uneltiri maestrite ecuilibrulu natural a acestoru contraste de interesu, este c o n t r a d e s v o l t a t i u n e i l i b e r e .

On. Camera! Asta-di, candu prin sciintia și esperinția totu mai multu se generalisedia acea buna perere, cum-că vietia economiei nationale are unele anumite regule naturali cari, dacă nu se conturba în efectulu lor prin unele întreveni maestrite, inse-si de sine efptuescu într'un modu frescu ecuilibrulu natural al tuturor intereselor economiei de stat; asta-di, candu totu mai multu se generalisedia acea credinția, că tota prosperitatea materiale în acea mesura se desvolta, după cum poterea statului mai multu séu mai putienu împedea acelu ecuilibrulu natural; asta-di, dîcu, cu ce simțieminte privim îndreptu la acea tutela d'in evulu mediu, carea, fiindu în contrastu cu acést'a totu-de-un'a în acea si-a cautatu implinirea misiunii sale, că mereu se conturbe ecuilibrulu natural? — Cu ce simțieminte vomu privi îndreptu la legile de usura, a ceroru misiune ar' fi fostu, să faca unu ecuilibrulu maestritu între contrastele d'între creditori și cei ce cauta creditu? — Cu ce simțieminte vomu privi îndreptu la censura, carea totu asemenea ar' fi avutu chiamarea să contaballensediă într'unu modu maestritu contrastulu intereselor legate de ideele vechi-ruginite și cele mai noue? — Si candu ni aruncam privirea îndreptu la tote acestea, ore nu ne potemu semnif ore-si-cum îndreptati spre a face atenti pre amicii censului, că — mutato nomine de te narro fabulam?

Ore candu trebuie să vedemu, că acea bagatela, carea atât de multu ni place a o numi în tieleptiune de barbatu de stat, — cutedia a se pune în contrastu cu factorulu ordinei mai înalte a lucrurilor, — cutedia a se pune în controversa cu desvoltatiunea naturală a societății umane, — și se crede a fi chiamata, — după pncepeerea sa mai estinsa séu mai marginita, să prescria o direptiune maestrita desvoltatiunii societății omenești — candu trebuie să vedemu, că ore-cine se simte chiamatu că în numele poterei statului se pronuncie o sentinția moritoria a supra tendințioru corespondentorie acestoru interese, judecându — nu d'in punctulu de vedere alu forme, ci cu privire la esinția lor, — cum-că care tendinția e justificabile și care nu? — care nesunția convine cu ideea statului, și care este în contrastu cu acést'a?

Onorata Camera! Candu vedemu tote acestea, că-cu censulu nu pot' avé altu întielesu, alta basa, — pre acést'a basa eschidemu stratele mai de diosu ale societății, că pre unii de acei-a, cari reprezentă tendinție conturbatorie de ordine, — dîcu, candu vedemu tote acestea, fără de voia ni se pune întrebarea, că — ore ce diferinția este între acést'a tendinția și între censura?

În privința obiectului lor, diferu între sine, inse în privința tipului — sunt identice — Si ore, onor. Camera, — unde e acea prevedinția ceresca, carea, fiindu investita cu atributul de infallibilitate, s'ar semnif chiamata la acést'a mare întreprindere! — De aceea, eu d'in parte-mi fără neci o reserva condamnă ori ce nesunția de a censurá astfelu interesele și tendințiile societății umane pre basă censului. Eu sum de acea convicțiune, că ori ce interesu și tendinția, fia acelea chiaru în contra opiniunii mele, fia în celu mai directu contrastu cu principiile cardinali ale întregului sistemu social, și fia acelea îndreptate chiaru spre a resturná cu totulu ordine socială, sunt justificabili, dacă spre realizarea lor se întrebuintiédia calea legală, mediuloce legali. (Aprobare în stang'ă estrema.) De alta parte éra e. nejustificabile ori ce nesunția, fia aceea ori câtu de neegoistica și patriotica, dacă realizarea ei se încerca pre cale nelegale și d'in mediuloce nelegali. Inse onor. Camera, — censulu prin principiu eschide acést'a și numai unei anumite clase i asecura influinția la regularea afacerilor de stat, éra pre cei-lalti, mai sub unu pretestu, mai sub altulu, i eschide de la acést'a. Cum să se forme die ore ecuilibrulu natural alu intereselor, candu noi totu mereu lu conturbâmu?

Numai acolo, unde fie-care cetățienu e îndreptatitu d'a eserciá drepturi politice, numai acolo, unde tote interesele și nesunțiile sunt egalu îndreptatite, unde ori ce tendinția are libera intrare în parlamentu, — unde fie-care aspirațiune, ce si-pote areță valoarea sa, prin propri'a sa fortia, conformu ponderosității sale și în proporțiune cu aceea, e reprezentata în parlamentu, — numai acolo se pote dice, că parlamentulu e adeverat'a espressione a societății, — numai acolo parlamentulu va fi, că să me esprimu astfelu — in-sa-si societatea în stare condensată.

Inse on. Camera! — nime nu va pote negá aceea, că tote acestea numai prin sufragiulu universal se pote realizá; de-ora-ce ori ce censu d'in principiu le eschide pre acestea. (Se audim!) Numai unu astfelu de parlamentu, on. Camera! va pote dá garantia în privința aceea, că ori ce dispunsiune legală se aiba tipulu stărei în carea se aiba societatea în diferite periode ale timpului, ceea ee ori

si cum, credu că e cea mai principala recerintia pentru că dispunsiunea legală se aiba unu efectu bun. Nu vreu să me demitu în repetitiuni, de-ora-ce înainte de mine mai multi domni condeputati, și asta-di chiar onorabilulu meu colegu d. Mocsary, pre cu temeiu au demonstratu, cum-că tote acele temeri, cari contrariu sufragiulu universalu le lega de acelu-a, nu au de felu nici unu temeiu; eu celu putienu nu le impartasiescu și nu mai la acelea ce am auditu că s'au adusu d'in partea cealalta contra sufragiulu universalu cu privire la Franția, fia-mi permis a observá pre scurtu atât'a, cum-că acelea pentru mine dovedescu numai aceea, ca precum tote cele, asié și votulu universale se pote falsificá. Scimu, on. Camera, cum-că în Franția pre timpulu restauratiunii, candu censulu éra atâtu de urcatu că neci candu alta data, alegerile în cea mai mare mesura s'au falsificatu; inse d'in acést'a, a trage vre-o consecinția contra ori carei sisteme de alegere, eu credu că n'ar fi cu cale, precum n'ar fi cu cale, candu cine-va, mancandu d'in acea privinția, pentru că adeca imperialismulu francescu, incepeadu de la respunsiabilitatea ministeriale, pâna diosu la dreptulu de interpelatiune și de inițiativa, asié dicundu în tota esinția sa a falsificatu form'a parlamentaria, ar' deduce consecinția că — să aruncam dara form'a parlamentaria, pentru că aceea conduce la cesarismu, lu spriginescu pre acestu-a. (Aprobati în stang'ă.) — Un'a am uitatu, ce pote că cu totu dreptulu asié pote se aduce cá replica la aceea, cum-că, dacă sufragiulu universalu s'ar pune în vigore, nici atunci n'ar încetá dominiatiunea interesului, că-cu ori ce sistemu de alegere va fi, o clasa oresi-care trebuie să aiba dominiatiunea naturală în manile sale, — o partida ori cum, va avé maioritate, și asié dominiatiunea interesului totu-si va esiste. — În acea privinția fia-mi permis să demarchedi acea diferinția esențială, ce esiste între dominiatiunea clasei, candu aceea e maestrita, și candu ea e naturală. Nu esiste interesu, care în vietia s'ar pot' afirmá întregu.

Interesele totu-de-un'a prin transacțiuni se aduce la valoare, și asié e lucr natural, că la aceste transacțiuni totu interesulu numai pre acelu interesu lu va luá în consideratiune, care va avé o însemnetate ore-si-care. Pâna candu asié dara dominiatiunea maestrita a clasei, tote acele interese, ce cu maestria le-a eschisu d'in cadrulu constituțiunii, nici că le ié în consideratiune, — dominiatiunea naturală a interesului va fi constrinsa a si face socotelele sale cu tote acele interese, cari d'in propri'a loru potere se sciú redicá la o însemnetate ore-si-care. Între aceste doue casuri inse esiste o diferinția forte mare.

Eu, onor. camera, — d'in tote aceste considerante dorescu, că să se puna în vigore votulu universale, carele e legatu numai de nisce condițiuni de morala, de etate și de impamentenire.

(Finea va urmă.)

D'in dieces'a Logosului.

Dle Red! Impartesirile ce vi le facu de asta-data, de si sunt de interesu mai multu secundariu pentru publiculu celu mare alu „Fed.“ totu-si credu, că nu voui abusa de paciința acelu-a-si candu va rogu: să binevoiti a li deschide locu în colonele pretiutulu DV. diariu, fiindu-că, de multe ori, cauze de însemnetate secundaria, produc efectulu de importantia generală.

Impartesirile mele se referescu la parochia vacanta gr. cat. d'in Temisior'a, pentru a carei-a ocupare — cu tota speci'a de mediuloce — staruesce acam adoptivulu ginere alu repausatulu parochu și protopopu Avr. Maxinu, adeca G. Traila, preutul d'in Iesvinu.

Nu am nemic'a contra nesunției menționatulu preutu, pentru că totu omulu este îndreptatitu a conlucrá la ameliorarea sortii sale, de asta-data inse voescu a face atentu pre ordinariatulu Logosului, că într'u alegerea și propunerea personelor d'in cleru pentru stăniunile mai de frunte d'in diecesa, — de cari si altmintrelea sunt forte pucine — și cu preferinția pentru stăniunea d'in cesiune, să fia cu multa bagare de sema, că să nu dea ansa la neindreptatiri și nemultamiri.

Am întielesu d'in isvoru securu, că menționatulu preutu d'in Iesvinu, într'u nesunția sa de a castigá parochia Temisioriei, pre langa alte mediuloce ce folosescu într'u ajungerea scopulu seu, a miscatu chiaru și pre comitelesu supr. d'in Timisior'a, că să scrie și să influințiedi a supra episcopulu în favorea sa, — intențiune și mediuloce acestu-a d'între cele mai diabolice ce ar' poté să sufere unu guvernulu justu și ecuitabilu, și cu atât'a va fi mai desastroosu, cu câtu Eppulu și consistoriulu acestei diecese, li va lipaf*) coragiulu și barbatia de a infruntá cu energia astfelu de machinatiuni și ingerinție nechiamate, ba reutafose.

Dacă i cadrulu sistemulu nostru actualu de statu grasedia nepotismulu și patronagiulu pre contá meritulu și a capacității, ar' fi unulu d'între relele cele mai mari, candu acestu sistemu de corupțiune ar' affá terenu nutritoriu și în acést'a ténere și multu cercata diecesa.

Dieces'a Logosului numai asié pote să se consolidediă pentru unu viitoriu mai lungu și mai priintiosu; dacă guvernulu ei centralu — cu consciinția de chiamarea și misiunea sa — va conduce-o cu întieptiune și taria barba-

*) Credemu că nu, mai alesu de voru vré, apoi de a buna sãma nu li va lipsi. Red.

tésca pre calea dreptulu și a ecuității, aprétiundu într'u organele sale de ocarmuire capacitatea și meritulu, atribute neaparatu de lipsa la unu organismu ce are de scopu progresulu și saltea publică.

Nu-mi este scopulu de a delinea aici sfer'a varielor actiuni într'u care unu guvernulu alu unei societăți si-pote documentá capabilitatea sa de guvernare, este destulu dacă voui relevá numai una specialitate d'in aceste actiuni, pentru de a ilustra procederea buna séu rea a unu astfelu de guvernulu.

În tota dieces'a Logosului — afara de 6 staluri canonicali — numai vre-o 4—5 stăniuni parochiali sunt mai de frunte, și în respectu materiale mai bine dotate, preste care Eppulu cu senatulu acestei diecese — la ocasiuni de vacantiã — potu dispune într'u remunerarea aceloru preuti d'in clerulu de miru, cari, pre langa pregatirile loru cu sciințele mai nalte, s'au destinsu si meritatu de beserica și natiune în locuri și la stăniuni miserabile, prin serviti deosebite, fidele și îndelungate.

Stăniunea parochială a Temisioriei este un'a dintre stăniunile cele mai de frunte în diecesa, — dreptu, că și acést'a nici pre departe nu se apropia cu dotatiunea ei, chiaru nici la parochiile rurale ale rom. cat. d'in Banatu — și dintre barbatii clerulu acestei diecese, cei mai desteri mai calificati și mai meritati, emuledia pre întrecute chiaru și pentru acuisitiunea acestei stăniuni; — si dacă guvernulu acestei diecese — uitandu-si de nalt'a sa chiamare — se va lasá a se seduce de pre calea dreptății prin machinatiuni meschine și miserabile — demne numai, de cei ce le întrebuintiedia — și chiaru și pentru stăniunea acést'a va alege și propune unu individu că si preutul susu menționatu, cu desconsiderarea celor multu mai calificati și mai meritati decâtu elu, atunci întrebă pre SSA Eppulu și consistoriulu diecesanu: că ce li va mai remané de a remunerá pre acei barbatii d'in clerulu acestei diecese, cari atâtu prin erudițiune și capacitate, câtu si prin serviti îndelungate și grele, la locuri și stăniuni multu mai miserabile cá a preutul d'in Iesvinu, s'au destinsu și meritatu cu multa preferinția preste alti colegi ai loru? et vice versa: Ce va mai remané acestoru barbatii și preuti cu consciinția de serviti, merite și capacitate, d'in increderea ce trebuie să aiba și atributul dreptății ce-lu presupunu în guvernulu loru diecesanu, și d'in speranti'a ce-i nutrescu într'u remunerarea meritelor și serviciilor îndelungate? — Nemic'a, nemic'a nu mai pote remane, ba să nu gresiescu, că remane încă ce-va, și acést'a e unu ce forte funestu: neincrederea remane și desperatiunea, doi factori acesti-a a-i distrugerei și regresului, cari dacă afla nutrimentu în organismulu unei societăți, o aduce la slabitiune și în urma la ruina.

Guvernulu diecese Logosului va scf, că în clerulu diecese este încă în prospeta memoria procederea sa cecalificabile d'in 1870., urmata la propunerea și candidarea ce a fostu chiamatu a face și pentru compunerea stăniunii parochiali d'in Logosiu, cu care ocasiune, parentii consistorialisti — că-cu Eppu nu éra — votisandu orbesce și fără nici o considerare la capacitatea, meritele și serviciile concurentilor, pentru locul primu d'in propunere cu maioritate de 2/5 voturi, au candidat pre unu preutu ténere, care pote singuru nice n'a speratu la acuisitiunea acestei stăniuni, și cei ce într'u adevuru ar' fi meritatu candidarea, cadiuta victima acestei votisări inesorabile.

Dreptu, că acést'a procedere scalcia a parintiloru consistorialisti, noulu Eppu — după ce si-a ocupatu scaunulu seu — au annulatu-o, inse si SSA a cadiutu după aceea în alta anomalie, că-cu delaturandu formalitățile beser. constituționali pentru o noua candidare consistorială mai corectă și mai consciințiosa, cu delaturarea concurentiloru primari, a propusu de s'a conferitu acést'a stăniune unu altu preutu, care mai nainte nice n'a fostu concurentu, și care preutu — dreptu că betranu și meritatu — dara si pâna aci a ocupatu unu postu și stăniune destulu de onorifica și multiamitoria pentru dinsulu.

Candu cu asta ocasiune, aduc eu, D. Red., la cunoscinția DTale și a onorab. publicu casulu acestu-a speciale de procedere alu guvernulu diecese Logosului, nu am avutu alta intențiune, decâtu aretandu-lu a fi cunoscuta degiá în publicu, și că unulu care pre acelu tempu, în clerulu întieptu și mai meritatu alu diecese au causatu multa indignatiune, temere și ingrigire — să previnu cu atragerea mai de tempuriu a atentiunii guvernulu diecesanu a supra impregiurârilor ce a produsu acestu casu, și la ocasiunea candidării facunde pentru parochia Temisioriei să se foresca de procedere asemenea celei de mai susu, că-cu numai ar' spori si mai tare indignatiunea și nemultamirea.

Guvernulu diecese Logosului se țiena conta de atributul celu mai înaltu alu unei guvernari întieptu și ecuitabili, și pentru parochia Temisioriei să candidedi d'între concurenti pre cei mai calificati și mai demoi, și cari — după starea loru de pâna aci — merita într'u adevuru a fi remunerati cu acést'a stăniune. — Éra la magistratulu cetățienescu allu Temisioriei — că patronu — să lucre cu tota forti'a poteri sale morali, că, delaturandu-se și desavandandu-se ori-ce machinatiuni și ingerinție nechiamate, magistratulu să denumesca d'între candidati pre acelu-a, care după meritele sale va fi cu deosebire recomandat si propusu la locul antálu de ordinariu; că-cu asié apoi voru disparé tote temerile și ingrigirile clerulu diecesanu, éra increderea și multiamirea lui în guvernulu centralu voru

crește spre edificarea diecezei și saluta besericeii și a poporului ei credinciosu.

Unu prentu de miru.

VARIETATI.

*(Impacatiunea.) Unu beiviu vestitu, care nu bause apa în vietii sa, ceru la ora mortii sale unu mare ulcioru cu apa, dîcundu: „candă cine-va more trebue să se impace cu inimicii sei.”

(Cetimiun „Telegrafulu Român” urmatoriele:) Vine postulu „Albină” face pocaintia. În Dumineca fiului perdutu, a doua dela cea a vamesiului si farisaului, vine „Albină”, preseraudu-si cenusia pre capu si dîcundu: Domne noi nu suntemu că cei-lalti omeni si cu deosebire că cei dela „T. R.”! Noi laudamu de doue ori si de trei ori pre septemana pre dlu Babesiu, facemu pîculiciade, prin cari at.agemu risulu de-a-dreptulu asupru nostru, dămu cu profusiune la injurature tuturor, celoru ce nu se plăca nōe si coditiiloru noastre de la Sibiu si Brasiovu si cari cu sete ascepta să intre că nisce slugi bune si credinciose întru bucuria stapanului loro si de aceea noi nu credemu că si a cōstia, pre cari noi i desprietăimiu, să scia mangî diurnale, precum ni succede nōe încātu punemu lumea în uimire cu obrasnicia nostra, etc. etc., cu carea ne silimu a întunecă si meritele altoru barbati, cari nu sunt că noi, si a suci lucrurile spro a face pre lume să creda altfelu si nu precum sunt. Odata în fanatismulu nostru amu mersu pre departe, dara numai în comparatiune cu lucrurile omeniloru sanetosii la mîntu, nu inse în asemenare cu ale noastre, care abie le pote cine-va alege unele de altele si pentru acēt'a ne pocăimiu! De sicuru noi nu o faceăm, dara gurele rele incepusera să vorbesca si apoi de! că si acum, candu ti-e frica că se misca leulu, noi biatele vulpi ce să facemu? să cugetăm la meseria nostra să nu ni se angustodie. Acum inse nu vomu mai crede nimic'a, noi, cari nu avemu altu interesu decātu numai celu generalu si comuuu, adeca: de ai mangî pre toti; era dacă cum-va nu va succede acēt'a — atunci, atunci s'aru nasce o alta întrebare.

*(Representatiuni teatrale.) Junimea romana d'in Clusiu va arangiă 2 representatiuni teatrale, un'a în folosulu scolei confesionale gr. cat. d'in locu, marti în 12. Marte a. c. reprezentandu piesele: „Mania posturilor,” comedia cu cantari în I. actu de V. Alesandru, si „Balulu mortului,” farsa I. actu de V. A. Urechia, er' cealalta mercuri în 13. Martie, a. c. în folosulu fondului scol. tractuale, cu care ocaziune, fiindu că chiaru atunci au dela participă preoti, docenti si curatori besericesci la sinodula protopopescu, tienendu în 14 a acestei lune, se va representă a 2 ora pies'a populare „Lipitorile Satelor,” comedia cu cantari în 5 acte de V. Alesandru si M. Millo.

Sciri electrice.

Florentia, 5. marte. Press'a officiosa lega de numirea lui Fournier, că reprezentanta alu Franciei la guvernulu italianu, firm'a sperantia, că cu încetulu poterile europene voru urmă esemplulu Olandiei si voru accredited în Rom'a numai unu reprezentante. Numirea lui Fournier a facutu imprasiune forte buna în cercurile politice.

Viena, 5. marte. În sîdinti'a de asta-di a camerei boeriloru s'a inceputu desbaterca asupru legii de urgentia, si dupa una desbaterca mai lunga s'a acceptatu cu 72 contr'a lu voturi.

Bucuresci, 5. marte. Camer'a votă în sîdinti'a sa de eri bugetulu rectificatu pre anulul 1872 cu unu adausu la cheltuielile de 1.222.671 franci, si luă în consideratiune conventiunea postale si telegrafica. Senatulu votă legea despre construiriia unei căli ferate de la Iasi pāna la cofi niele rusesci.

Parisu, 5. marte. Diariulu „D. batte” comunica în una epistola primita d'in Rom'a, c principele Fridericu Carolu ar' fi asiguratgu guvernulu italianu, cum-că Italia, la ca-u cardu ar' fi amenintista d'in partea Franciei, va potē contā pre ajutorulu Germaniei.

Berolinu, 5. marte. Dotatiunile generaliloru, cari au participatu la rebelulu contr'a Franciei, se voru publică în 22. n.arte, d'na natala a tiarului; 22 de persone primescu dotatiuni, cari se impartu în categorii de căte 300.000, 200.000, 150.000 si 100.000 taleri. Principele Fridericu Carolu, Roon, Moltke si Manteuffel primescu căte 300.000 taleri.

Rom'a, 5. marte. Una parte a flotei merge în apele iberiole, de-af dillele acesteia regele Amadū scrisse parintelui seu în modu lini-sictoriu.

Versalia, 6. marte. Adunarea nationale realese denou prepresiedinte si pre vice presiedinti. Interpellatiunea lui Da Tempel privitoria la re-portele Franciei cătra scaunulu papalu se amena pre trei lune.

Cattaro, 5. marte. Pasia d'in Scutari aduna inca si acum'a provisiune de arme si munitiune în Podgoritia, care impregiurare ne face a dubitā în esactitatea scelei sciri, dupa carea differintiele d'intre pasia si principele d'in Muntenegru s'ar fi complanatu pre deplinu.

Bucuresci, 6. marte. Camer'a acceptă conventiunea telegrafica si postale cu Austria.

Propriet., edit. si red. raspundiet.: ALES. ROMANU.

Sifilitic'a si imopotent'ia, fia vechie seu de curundu nascute, se voru trată dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru nr. 6., etagiulu II., usi'a nr. 15., de la 2-5 ore dupa media-di.

Acesce morburi se trateaza a dese ori în modulu celu mai usioru cu dose mari de iodul si argintul viu, si acēt'a se face numai spre ajungerea unui resultatu momentanu. Pacienti vindecati în modulu acestu-a voru cadē mai curundu seu mai tardiu în morburile cele mai infricosiate, încātu inca în aduncele betranetii voru avē, dorere, a suferi greu de consecintiele acestei tratări usiore si adperficiale; Scutu contr'a acestoru feliu de periculu ofera metodulu de tratere homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai că vîndeca dorarile cele mai invecchite, ci efectulu lui este asiē de binefactoriu, încātu nu lasa nice cea mai mica temere de urmări rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tienutu. (4-12)

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele annunci, mai alesu cele de orologie, sunt unela prea pompose si compuse cu intentiune de a prinde în cursa pre locutori de la tiara (provinciali). Ori si cine dar intru interesulu seu propriu faceca-se de a cumpără orologiele pentru cari venditorulu nu potē dā garantiu de ajun. Orogieele cum perate la mine se potū totu-de-un'a, după placu ac a mi se returnă, au a se schimbă cu altele, una doroda acēt'a despre cea mai esacta soliditate.

MINUNELE DILELORU NOSTRE

sunt orologiele pre-bina regulate, cari se vendu cu reversala de garantiu pre 2 anni; acele se vendu, precum se potē vedē mai la valle, cu pretiari forte mica, numai ac trecere luu se de mai mare. D'ci, silmene se nu scape ocaziunea binevintu de a se provaie cu unu asemenea obiectu astiu de trambolouu pentru faceca-care casa.

Pentru tote orologiele se garanteza că la orologeriu.

- 1 orologiu francezu cu capula de bronză si cadranulu emailat 21.80
1 cu cadranulu de porcelana emailat 1.40
1 cu auraria (cara bete) 2.20

Ori care d'in acosto, impreunate cu descaptoru, 20 cr. mai multu.

- 1 orologiu, formatu mare, francezu lucratu, cu cadran de porcelana 2.80 până la 4.20
1 aculu-a-si preafin ornatu, cu descaptoru 2.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anterioară, cadranu aurit seu cu gravure de arte elvetică, tote cu descaptorulu, unulu 5, 8, 7, 8
1 Orogie de salone d'in bronză cu recipientu si postamenteu, unulu 2-2.60
1 orologiu mare 3.20-4.50
1 orlogiu anglescu de caloriti, cu descaptoru, care de sicuru cu te lasa a dormi, — cu teca 5.

Orogie elvetică de pusunariu, bine regulate, cu garantiu pre doi ani, forma prea-frumosa, d'impre. 4.50
Unu adeveratu ornamentu pentru-tace saloneu sunt ranitiele orologie viensesse cu pendulu, cu roitoriu de 8 dille, în una cutie lumosa si de 20 degete de lungă, 1 bucata cu rotatiuni 19 d., 1 bucata cu batatori 1.80

Orologie anglice de pusunariu

cu machina de nicolu seu de precisiune, garantiu pre 5 ani, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate până acum.

- 1 Cronometru cilindric 9.50
1 auritu prin focu 10.50
1 Ancora cu sticla de cristalu 10.60
1 auritu 11.-
1 cu capula duplică, savoneta 12.50
1 aculu-a-si auritu 13.50
Orogie duplică americă cu machina duplică, cari mai inalate au costatu 18.-
1 40, acum numal 18.-
1 Ancora pompose cu sticla de cristalu 15.50

Totu felulu de orologie vechie, si cele ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estinu decātu ori unde aiure. Unu orogiu de sore, bine regulatu cu compasu, în formatu de pusunariu, si dupa carele se potū regulă tote orogiielile mecanice, costa numai 25 cr.

Catene de orologie de auru talmi.

façonulu celu mai nou si mai pomponu, pre cari catenele de auru genuinu nici într'o privitiua nu le întrecu, de ora-ce sunt acurate imitate în façonulu si niciodata nu si perdu colorca aurului.

- 1 bucata scurte cu 70, 80 cr. 1.50-50 cr.
1 prea-finu lucratu 1.50, 2, 2.50 si 3.
1 catena lungă de gramadl, vestică, 1.50 si 1.80
Medallione de aur mai frumosa specie cu câte 50, 80 cr. 1. 1.50
1 d'in Argintu de 12 probe cu câte 1.50

- 1 bucata scurte, prea-finu lucrata, câte 2.50 si 3.50
1 catena de argintu genuinu, de 18 probe, auritu prin focu 2.50, 4.-
1 catena lungă de gramadl de 12 probe, germanie. 3.50 si 4.50
1 lagatara asternatō de orogiiu cu 5 obiecta diferite de bijuterie 60 cr.

Se potū capetă numai în noulu si marele

Bazaru de ornamente alu lui A. Friedmann în Vienn'a, Praterstr. Nr. 26. vis-a-vis de teatrulu Carolu.

Tote marfurile, cari nu voru conveni O. DD. cumparatori, au se voru reprimi au se voru schimbă cu altele, ceea ce dovodeaca soliditatea cea mai exacta.

Ornamente estine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou sau auru talmi) facu de primu pre cele genuine, pentru că aceste noue fabricatiuni nici în colorca neci în forma (façon) au cedu celoru mai genuine, apoi este de însemnatu, că nu costă nice a patra parte d'in pretulu ce se dă numai pentru forma (façonulu) colorca genuine, deci urmasa de cine, că se potē mai a dese ori cumpără ceea ce este mai nou si mai modern. Insu si cunosctoriulu potē si amagitu cu aceste, astiu sunt de bine imitate.

Cele mai noue ornamente,

dupa form'a cea mai moderna, fabricate d'in auru nou, carele pastreaza colorca aurii si prin umare senza de minute cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, și cu emailu de-a-cum cere façonulu.

- Brosie (aca) fine, 1 buc. 40, 60, 80 cr. 1.
preciziu, 1. 1.50, 1.80, 2-30.
Cercei, fini, 1 parodie 50, 80 cr. 1.
preciziu 1. 1.80, 2, 2.50.
Garanture întregu, ace si cercei 80 cr. 1. 1.20, 1.60;
preciziu aurite 1. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Brățete, fine, 1 buc. 50, 80 cr. 1.
preciziu 1. 1.50, 2, 4, 8 40.
Coliere preafrumose, 1 buc. 80 cr. 1. 1.20 până la 1.60.
Medallione, fine, 20, 40, 60 cr.
preciziu 1. 1. 1.10 cr.
Inelie preafrumose, cu osebite pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. 1.
Catene de orologie pentru domni, scurte 80, 80 cr. 1. 1.50, 2
Catene de gramadl, fine, façonulu vestician, 1. 1.40, 1.80, 2.
Ace pentru domni, 20, 40, 80, 80 cr.
Bumbi la camecia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
Bumbi la maneece, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
Bumbi la gutera si 10 cr.
Garanture întregu, bumbi la camecele si maneece, 50, 80 cr. 1. 1. 1.50.
1 lagatara de asternatō de orologie 80, 80 cr. 1. 1.
Inelie de aur genuinu cu pietre 1. 1.50, 2, 2.50.
Catene de argintu, de 18 probe, aurite prin focu, scurte 1. 3.50
Catene lungu de gramadl, totu de 18 probe, 1. 6. 7.
Medallione de argintu, 15 probe, aurite în focu si emailate 2. 2.50, 3.

Ornamente pururea miroitorie

d'in plante indice, cari pastreaza pururea mirosculu naturalu si sunt formate dupa cea mai noua moda. Aceste ornamente sunt usitate în eleganta si placute paçur mirosculu celu lum. Selonulu în care va intră o dama ce portă aceta garantiu, devine în câte-va minute profumata.

- 1 Brosiu (acu) 80 cr. 1. 1.50, 1.60.
1 paroch. Cercei, 80 cr. 1. 1.20, 1.50.
1 Brățeta, 50, 60, 80 cr. 1. 1.50.
1 Coliera, 60, 80 cr. 1. 1.50, 2, 2.50.
1 Catena de orogiiu pentru domni, profumata, 1. 1.80

Ornamente de doliu (gele)

negre, forma preafrumosa si tienetoria, d'in sticla, totu lava, cornu de bibela si canacacu.

- 1 Brosiu, cr. 20, 30, 50, 80, 1.
1 par. Cercei, 25, 35, 50, 80 cr. 1. 1.
1 buc. brățeta, 30, 60, 80 cr. 1. 1.
1 coliera la gutu, 50, 80 cr. 1. 1.
1 catena de orogiiu, scurte, 25, 30, 60 cr.
1 catena lungă la gutu, 30, 80 cr. 1. 1.
1 bumbu de camecia, 4 cr.
1 par. bumbi la maneece, 15, 20, 30, 40 cr.
1 peptine, 20, 40, 60, 80 cr.

Elegantu, modernu și plinu de effectu este noulu ornamentu Boccozo, pre care în erulu mediu lu portu numai persoane d'in familie de principi; acestu ornamentu imse, asternatulu după façonulu modernu, este intr'adev. unu lucrū artidiculu si frumosu.

- 1 Brosiu de garantura si cercei 1. 2.50, 3.
cota preciziu 2. 4.50, 5, 6.
1 Medallion, 1. 1.50, 2, 2.50.
1 preciziu, 1. 3, 4, 5.
1 par. ace de capu, 1. 3, 4, 5, 6.
1 cercei de colieru 1. 1.40, 2.50, 3.
1 brățeta, pomposa, 1. 5, 6.50, 7.50.
1 coliera 1. 3.50, 4.50, 5.50.

Ornamentu negru romboidicu.

Acestu ornamentu modernu e lucratu în fiece romboidice si pentru aceea face mare effectu, si totu si are unu pretu bagatelu.

- 1 brosiu de garantura si cercei, 30, 50, 80 cr.
1 coliera, de L și si 3 alre 1. 1.50, 2.
1 par. ace de capu, 15, 25, 30 cr.
1 Diadema 60, 80 cr. 1. 1.20.

Ornamente fine de brillante.

Insu si cunosctoriulu potē si amagitu prin aceste ornamente cuprines în argintu, procedutu cu subtratu auritu si cu unu brillantulu (diamantulu) imitati sunt de cristal de munte, fine totu, carele nu perdū vitlu focu, sunt si alie imitatiuni de pietre prefose.

- 1 Brosiu 1. 4, 5, 6.
1 paroch. Cercei 1. 4, 5, 6.
1 par. bumbi de camecie 1. 2.50, 3.50, 4.50.
1 acu pentru domni 1. 1.80, 2.80, 3, 4.
Inelie de brillante d'in aur 1. 1.20, 1.50, 2, 3.
Cruciutitice, inime, a se portă la gutu, 1. 2, 3, 4.

Marfurile însemnate mai sus cu pretiurile si colorcae nuntite sunt de vendutē numai în depositoriulu subsemanatulu. Listele pretiurilor pentru tote obiectele se dau gratuite. Va întereasa pre ori si cine a ave unu esemplariu.

A. FRIEDMANN în Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.

[8-2-12]